

Əbulfət MƏDƏTOĞLU
madatoglua@mail.ru

KAŞ MƏNİ SEVMƏYƏYDİN..

Onda sənin ömrün qayğısız olardı

Yazımın başlığını bilgisayara diqtə edib nəfəsimi dərəndə iş otağımın pəncərəsindən içəri ruhu oxşayan, adamı bir anlıq özü ilə birlikdə göy üzünə çəkib aparən azan səsi gəldi. Bu səs o qədər həzin, o qədər möhtəşəm idi ki, Gülər xanım bilgisayarı arxasında, mən isə pəncərədən boylandığım vəziyyətdə susduq. Mən yüzə-yüz əminəm ki, həmin səs, həmin azan Gülər xanımı da bir anlıq "Azərbaycan" nəşriyyatından götürüb apardı. Çünki onun da ruhunda, onun da əxlaqında Allah xofu və iman var. İmanı, Allah xofu olan hər kəs o səsi eşidəndə özündən asılı olmadan qeyri-ixtiyari dayanır. Dayandığı yerdəcə susur. Bu susmaq fiziki anlamdadır. Yeni dili-dodağı danışmır. Amma ürəyi onda Allaha o qədər yaxın olur ki, onu ifadə etmək, onu sözə çevirmək mənim imkanım xaricindədir!..

Bax, belə bir məqamda mən özüm də bilmədən razılaşmalı oldum. Bilirsiniz nə ilə? Onunla razılaşdım ki, bugünkü yazımın başlığı bilgisayara köçürülüb interval vurulanda azanın başlaması iç dünyamın közərən işığına nur kimi əlavə olundu. Və mən o nurun fonunda təkcə özümü, ətrafımı deyil, həm içimi, həm də içimdəki Səni gördüm. Gördüm ki, bu dünya elə mənim arzularımdı boydadı... gördüm ki, bu dünya mənim səsimin çatacağı məsafəyə qədərdir... gördüm ki, bu dünya Sənin durduğun, olduğun və olacağın yerdi.

Bəli, bunları görmək, anlamaq və görüb anladığının şərhini vermək o qədər də asan deyil. Çünki hər kəsin özəl görmə bucağı var. Ona görə də mənim gördüyüm, mənim duyduğum və mənim verdiyim şərh heç də müqəddəs kitab yazısı deyil. O sadəcə mənim dərk etməmin ifadəsi və bir də görmə qabiliyyətimin ortaya qoyduğu görüntülərdir. Amma hər nə olur-olsun və kim də necə qəbul edir-etsin heç nə deyə bilmərəm.

Sadəcə onu deməkdə özümü haqlı sayıram ki, sən mənim dünyamda olmusan, varsan və olacaqsan! Neyləyim ki, bu qənaətim, bu qərarım sənə tələffüzdən birmənalı qarşılanmır. Hətta şübhələrə də tuş gəlir. Belə olan halda əlim hər yerdən, hətta azan səsinin gedib çatdığı məqamdan da üzülür. Onda öz-özümə deyirəm ki:

**Kükrədi, daşdı - dedim,
Ürəyə - daşdı! - dedim.
Min dəfə kaş ki - dedim.
Sən məni sevməyəydin.**

**Xəyalım bulud üstə,
Can yerdə, bulud üstə.
Bir çınqı umud üstə -
Sən məni sevməyəydin.**

**Yuxumu atlandırıb
Atı qanadlandırıb...**

**Ruhumdan qan aldırıb -
Sən məni sevməyəydin...**

**Könlün aldanıb, seçib,
Bir işdi olub, keçib.
Tay mənim odum keçib -
Kaş məni sevməyəydin...**

Adətən yazıya köklənəndə hər şeyi unutmağa çalışıram. Amma neyləyim ki, işlə bağlı zənglər, yazı otağına icazəsiz müdaxilələr, xüsusilə dizaynerimiz Şamxal Şəbiyevin "toy tutmaq" ovqatlı ifaları məni kökləndiyim notdan tez-tez uzaqlaşdırırdı. Və məcbur olub yenə ilk nöqtəyə qayıdırdım. Ona görə də yazının ləngərli alınmasını görərkən özünü sayarsınız...

Hə, insan olanın, insan yarananın həm ömür yolu öncədən Tanrı tərəfindən müəyyənləşdirilir, həm də onun qohum-əqrabası, çevrəsi təyin olunur. Yeni heç kim özünə dünyaya gəldiyi an qohum seçmir qardaş-bacını da, əmi-dayını da, xala-bibini də Tanrı özü hər kəsin taleyinə qoşur. Və bu qoşulaşan tale yolları davam etdikcə o yolun həm də gərgin, bəzən qaranlıq məqamları da insanın həyatına, ovqatına öz təsirini göstərir. Təkbəşinə yol getmək, təkbəşinə öz dünyana çəkilmək belə məqamda xeyli çətinləşir. Bunun başlıca səbəbi də sənə, mənim qohumluq tellərimdi. Kimlərsə hayına çatmaq, kimlərsə işinə yardımçı olmaq, bəzən hərdən kimlərsə də çiynində daşımaq məcburiyyətində qalırıq. Bu məcburiyyətin savabı onda olur ki, etdiyini, göstərdiyini xidmət bir təbəssümlə, bir mimikayla qiymətləndirilir, dəyərləndirilir. Nə yazıqlar ki, həmin bu dediyim diqqət artıq əriyib qurtarmaqda olan şamdı. Onu hamı görmür, onu hamı önəmli saymır. Görənlər də bunu qohumluq borcu, qohumluq missiyası hesab edir. İddia da, tələb də budur ki, "etməlisən!". İndi hünerin var etmə?!

Əslində hər birimizin bu məqamda özümüzə görə hünerimiz var. Lakin o hüneri göstərməyə əxlaqımız yol vermir. Deyə bilmirik ki, "öz yükünü özün daşı!".

Deməli, bax, bu vurğuladığım nöqtəni mən təsadüfdən seçməmişəm. Çünki yavaş-yavaş uzaqlaşan, aramızdakı məsafəni soyuq havalarla dolduran qohumlar, doğmalar mənim "bir işə yaramadığımı" hiss etdikcə susmağa daha çox üstünlük verirlər, görməməyi daha zəruri sayırlar. Və mən də onların bu "möhtəşəm" sevgisindən məmnunluqla, içində sənə də olduğun ürəyimin halına qalmağa çalışıram. Təəssüf ki, ürək məsələsində iş işdən keçib. Onu təzədən öz məcrasına döndərmək mümkün deyil. Bu mümkün olmayan qovuşmanın isə bircə yolu var. O da sənənlə danışmaq, səni, yeni iç

dünyamın sahibini ziyarət, ibadət etməkdə. Məhz bu qərarın, bu daxili istəyin diqtəsilə də üzümü sənə tuturam və yazıram:

**Qu tükündən yumuşaq
Bir beşikdi ürəyim.
Sığışa bilmədiyim -
Ev-eşikdi ürəyim.**

**Gözümə yer, göy dəyir
Qamətimi göy əyir.
Hava çəkir, göynəyir -
Gəl, deşikdi ürəyim!..**

**Batıb aha - günaha
Əlin açıb Allaha.
Dinindən dönüb daha -
Bax, keşişdi ürəyim!..**

Sözün dəyərini, necə deyər, vəzini az-çox bilirəm. Onu çox deyəndə, çox xırdalayanda həm təsir gücünü, həm effektivliyini, həm də loru dildə desək, kəsərini itirir. Ona görə də istənilən yazımda ovqatımı az sözlə, məntiqli sözlə şərh etmək istəyirəm. Lakin nə edə bilərəm ki, öncə də vurğuladığım kimi, ovqatımı öz əlimdə saxlamağa imkan vermirlər. Bu mənada ürəyimin haldan-hala düşməsi, hətta sevgi dilinə keçməsi, sevgi dilinə ibadətini bir məcburiyyət kimi qarşıma çıxır. Və mən də ona boyun əymişəm, tabe olmuşam. Ən azından ona görə ki, bu dediklərimin içərisində istənilən nöqtədən baxanda özün, sözün, yerin görünür. Və mən də səni gördükcə daha ürəkli, daha cəsarətli, daha inamlı olmağa çalışıram. Düşünürəm ki, keçdiyim yol, verdiyim qərar ən azından ürəyimin önündə etirafdır... Ən azından ürəyimin qarşısında xidmətdir... Ən azından həm də bu xidmətlər, qərarlar bizim bir-birimizə olan bir az dumanlı, bir az aydın olan yanaşmaların naxışlarıdır, xalı üzərindəki naxışları...

Hə, indi özün, elə həm də sizin özünüz qərar verə bilərsiniz ki, mən öz seçimimdə, öz qərarımda nə qədər haqlıyam, nə qədər ədalətliyəm. Görürəm susursunuz. Hiss edirəm ki, danışmaq, münasibət bildirmək istəmirsiniz.

Ona görə də özüm demək məcburiyyətində qalıram. Özü də bir şeir parçası kimi. Bəlkə bu şeir kimliyimin danışan dilidir, nə bilmək olar?! Gəlin bu şeiri oxuyaq və yaxud da dinləyək.

**Çəkilib dur kənarda
Dodağını büzmədən...
Sevdiyinin gözündən -
Gözlərini üzmədən...**

**Çəkil bir az duman tək,
Bir az da bulud kimi...
Dodaqları qanamış -
Sonuncu umud kimi...**

**Çəkil, amma yaranı
Qoyma sarğı götürsün...
Görüşdən ürək özü -
Səni hər gün ötürsün!..**

Bəli, ha istədim ki, yazımın əvvəlindəki ovqatıma qayıdım. Alınmadı, daha doğrusu, imkan verilmədi. Ona görə oturmağım yerdən qayıdıb yenə pəncərənin önünə gəldim... yenə boylandım əvvəllər xəyalən söhbət etdiyim Yasamal qəbiristanlığına. Amma bu dəfə qəbiristanlıqla yox, orda inşa edilmiş Allahın Eviylə danışmağa çalışdım.

İçimdən gəlib keçdi ki, kaş, o minarədən bir azan səsi yüksələydi və mən o səs yenidən yazımın ilk hərfindəki ovqata qaytaraydım. Amma bu istəyim də mümkün deyil. Çünki indi azan vaxtı deyil.

Ona görə də yenə ürəyimin qapısını, pəncərəsini döyəcləməyə çalışıram. İstəyirəm ki, heç olmasa ürəyimin içindən bir səs eşidim. Adına uçduğumun, kölgəsinə baş əydiyim, özünə sitayiş etdiyim bir doğma səs! O səsi indi bütün varlığımla istəyirəm, arzulayıram. Amma o səs də susur və mən məcbur eləyir ki, bir qadına bu misraları yazım. Yazım ki:

**Seçdiyim yolu geyindim
Ümid adına, adına...
Öz dərdlərimdən deyindim -
Mən bir qadına, qadına...**

**Deyindim başı ağrıdı
Gördü ki, daşı ağırdı!..
Gözünün yaşı axırdı -
Çatmaz dadına, dadına...**

**Deyindim, huşu da getdi
Baharı, qışı da getdi...
Bir sevgi boşuna getdi -
Düşməz yadına, yadına...**

Nəhayət, bütün bu düşüncələrimi, yeni tez-tez pərən-pərən düşən ovqatımı və bu ovqatın yenidən öz məcrasına qayıtmasına təşəbbüsçü, köməkçi olan Gülər xanımın xidmətlərini və bir də işə pəl vurmaqda öz səsilə ustalığını nümayiş etdirən Şamxal Şəbiyevin "yaradıcılığını" caladım bir-birinə. Bu calaq peyvənd məhsulu verəcək, ya heç bar gətirməyəcək, bunu deyə bilmərəm, bu zamanın işidi. O zamanın da hakimləri sizsiniz, yeni bu yazını oxuyanlar. İndi özünüz yazıya da, onun calaqlarına da, bütövlükdə mənim yaşantılarıma da necə istəsəniz, elə də qiymət verin. Seçim də asandı, seçilmək də. Və...

**Mən isə indiki anda ürəyimdən
sənin səsinə eşitmək həvəsindəyəm.
O səslə bahəm içimdən bir azan səsi
də gəlib keçir. Ruhumun rahatlığı
üçün!**